

DOPINGVALVONTA

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry vastaa dopingvalvonnasta Suomessa. Dopingtestejä suoritetaan niin otteluissa kuin niiden ulkopuolella. Kaikki järjestäytyneeseen toimintaan, esimerkiksi harjoituksiin tai leireille, osallistuvat urheilijat kuuluvat doping-testauksen piiriin, vaikka heillä ei olisi pelaajalisenssiä tai sopimusta.

Dopingtestaukselle ei ole ikärajaa. Urheilija voidaan testata missä ja milloin tahansa. Kilpailunäytteistä analysoidaan useampia doping-aineita kuin kilpailuiden ulkopuolella otetuista näytteistä, näitä ovat muun muassa piristeet ja kannabinoidit. Dopingtestaus suoritetaan Kansainvälisen testaus- ja tutkintastandardin mukaisesti.

Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa

Urheilijan tulee varmistaa aina ennen lääkityksen aloittamista, onko tuote tai menetelmä sallittu urheilussa. Ajantasaisin tieto kielletyistä aineista ja menetelmistä on SUEKin internetsivuilla suek.fi. SUEK on myös julkaissut Kielletyt Aineet ja Menetelmät Urheilussa eli KAMU-mobiilisovelluksen. Haku koskee vain Suomesta saatavia resepti- ja itsehoitolääkevalmisteita. Suomessa ja ulkomailla saattaa olla samannimisiä lääkevalmisteita, jotka sisältävät eri lääkeaineita. KAMU-lääkehausta ei siksi tule tarkistaa ulkomailta hankittujen lääkkeiden sallittavuutta.

Urheilijan tulee ottaa huomioon valmistetta tarkistaessa, että antotapa täsmää etsittyyn valmisteeseen. Lääkehaussa on samannimisiä valmisteita, joiden antotapa on eri, esimerkiksi tabletti tai voide. Näistä toinen voi olla sallittu ja toinen kielletty. KAMU-sovellukseen voi merkitä ne lääkevalmisteet, joita hän käyttää. Näin tieto kulkee aina hänen mukanaan, niin apteekissa kuin dopingtestissä. Suomen- ja ruotsinkielinen sovellus on maksuton.

Ravintolisät

Ravintolisät ovat elintarvikkeita, joiden tarkoituksena on täydentää terveen ihmisen ruokavaliota. SUEK ei ylläpidä ravintolisistä luetteloa, jossa ne olisi luokiteltu joko kielletyiksi tai sallituiksi. Urheilijan tulee itse tarkistaa kiellettyjen aineiden luettelosta, onko ravintolisän tuo-

teselosteessa mainittu kiellettyjä aineita. Joskus ravintolisät saattavat sisältää kiellettyjä aineita, vaikka niitä ei olisi mainittu tuoteselosteessa. Urheilijan tuleekin vakavasti pohtia ravintolisien käyttöä. Vastuu on aina urheilijalla itsellään.

Erivapaus urheilijan lääkityksessä

Erivapauskäytäntö on tarkoitettu urheilijoille, joilla on jokin sairaus, joka vaatii kielletyksi määritellyn aineen tai menetelmän käyttöä. Kielletyille aineille on mahdollista saada kirjallisesta hakemuksesta erivapaus, jos lääkitykselle on olemassa tarvittavat perusteet.

Kansallisen ja kansainvälisen tason urheilijoita koskevat erilaiset menettelytavat. SUEKin lajikohtainen tasomääritys koskee kansallisen tason urheilijoita ja kansallisen tason kilpailuja Suomessa. Se

kertoo kunkin lajin kohdalla tason, jonka saavuttaneiden urheilijoiden tulee hakea tarvitsemansa erivapaudet SUEKilta etukäteismenettelyllä iästään riippumatta. Lääkärin kirjoittama resepti tai lääkärintodistus ei riitä. Hätätilanteita lukuun ottamatta tasomäärityksen piiriin kuuluvien urheilijoiden ei tule aloittaa urheilussa kiellettyä lääkitystä tai hoitoa ennen kuin sille on myönnetty erivapaus. Lisätietoja erivapauskäytännöstä löytyy SUEKin ja kansainvälisen sekä kansallisen lajiliiton sivuilta.

Mikäli urheilija osallistuu kilpailukauden aikana joko tilapäisesti, esimerkiksi yhden kilpailun ajaksi, tai vakituisesti tasomäärityksen piiriin, hänen erivapaushakemuksensa tulee olla käsitelty ennen hänen

osallistumistaan ensimmäiseen kilpailuun. Huom.! Mikäli urheilija nimetään kilpailujen osallistujaluetteloon, on hän tasomäärityksen piirissä, vaikka hän ei kilpailisikaan SM-kilpailuissa.

Kilpailumanipulaation torjunta

Kilpailumanipulaatio tarkoittaa vaikuttamista kilpailun tai ottelun kulkuun tai lopputulokseen. Vaikuttaminen on tarkoituksellista tai vääriltä tavoitteelta, ja tavoitteena on saada hyötyä itselle tai muille. Kilpailumanipulaatiossa on usein kyse rahasta. Manipuloijat voivat toimia esimerkiksi kilpailullisen menestyksen, vedonlyönnin tai rahanpesun takia. Manipulointiin mukaan menevät urheilijat tai muut toimijat voidaan sulkea pois urheilusta tai siitä voi tulla oikeudellisia seuraamuksia. Torju manipulaatio: Älä koskaan lyö vetoa omasta pelistäsi tai sarjastasi tai pyydä muita pelaamaan puolestasi, älä koskaan paljasta sisäpiirin tietoa joukkueestasi tai itsestäsi ja ilmoita kaikesta epäilyttävästä.

ILMOita urheilurikkomuksista

Jokaisella on oikeus ilmoittaa, jos epäilee doping-, kilpailumanipulaatio- tai katsomoturvallisuusrikkomusta. Puuttamalla rikkomuksiin autat suojelemaan urheilijoita ja urheilua sekä turvaamaan tasavertaiset ja turvalliset lähtökohdat kaikille toimijoille. Urheilurikkomuksesta voi ilmoittaa myös nimettömästi. ILMO-palvelu on osoitteessa ilmo.suek.fi.

Lisätietoja: